

Inspektorat szkolny
Białsko-Podlaski
w Białej Podlaskiej
Dnia 7 maja 1938 r.

Okólnik Nr 9.

Wg rozdzielnika.

1. UROCZYŚCISCI ŻAŁOBNE W DNIU 12 MAJA 1938 r.

Na zasadzie zarządzenia Kuratorium O.S.L. w Lublinie z dnia 28.IV.1938 r.Nr O-8842/38 podają do wiadomości i wykonania następujące zarządzenie P. inistra W.R. i O.P. z dnia 26 kwietnia 1938r. nr 11-W-177:

12 maja, rocznica śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego jest dniem żałoby narodowej.

Dzień ten powinniśmy poświęcić wspomnieniom o wielkim Wodzu, o Jego pełnej poświęcenia pracy dla Państwa. Z Jego bowiem przykładu i wskazówek czerpać mamy naukę, jak Polsce służyć i jak dla Niej pracować.

Uczymy godnie pamięć Twórcy Niepodległości, jeśli zastanowimy się, czy praca nasza i zamierzenia odpowiadają tym wymaganiom i wskazaniom, które nam tak jasno stawiał przed oczy Józef Piłsudski.

Wielkość polega na trwałości wysiłku, w pracy dnia codziennego, w borykaniu się z trudnościami leży potęga. Celem zbiorowego polskiego wysiłku jest wspólna budowa Wielkiej i Potężnej Polski.

Dzień 12 maja będzie wolny od normalnych zajęć szkolnych, aby młodzież w granicach możliwości odpowiadających jej wiekowi, mogła zastanowić się nad dalszą realizacją programu Wielkiego Marszałka.

Młodzież szkolna weźmie udział w nabożeństwach żałobnych, organizowanych w ramach ogólnych uroczystości, lub też w szkolnych nabożeństwach żałobnych, zależnie od warunków miejscowych.

Po nabożeństwach wszystkie szkoły zorganizują uroczystości, których program należy ułożyć zgodnie z podanymi wytycznymi.

Ponadto młodzież szkolna może wziąć udział w ogólnych uroczystościach organizowanych przez czynniki lokalne. W tym przypadku Kierownictwa szkół powinny się porozumieć z Komitetami miejscowymi.

W miarę możliwości szkoły ułatwią młodzieży wysłuchania specjalnych audycji organizowanych przez Polskie Radio.

W dniu 12 maja na wszystkich budynkach szkolnych należy wywiesić flagi państwowe opuszczone do połowy masztu i przewiązane krepą.

Sztandary szkolne i portrety Marszałka Piłsudskiego w tym dniu powinny być okryte krepą.

Równocześnie zawiadamiam, iż Polskie Radio przygotowuje w dniu 12.V.b.r. następujące audycje:

- godz. 8 - 8.10 audycja z Wilna dla młodzieży szkolnej w opracowaniu p.Tadeusza Łopalewskiego p.t."Mały Ziuk w szkole",
- " 11 - 11.40 audycja w wykonaniu dzieci sierocińca im.Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wilnie p.t."W ROCZNICE",
- " 17 - 17.20 recytacja p.t. "WSPOMNIENIA ARTURA SŁIWIŃSKIEGO o ROZMOWACH z JÓZEFEM PIŁSUDSKIM".

Proszę o ułatwienie młodzieży szkolnej wysłuchania powyższych audycji radiowych.-

2. " D Z I E Ń M A T K I ".

Na podstawie pisma Kuratorium O.S.L. w Lublinie z dnia 28.IV.1938 r.nr O-8840 podają do wiadomości, podobnie jak w latach ubiegłych Komisja Główna Kół Młodzieży Polskiej Czerwonego Krzyża organizuje w niedzielę dnia 8 maja br. obchód "Dnia Matki". Doceniając znaczenie wychowawcze tej uroczystości, proszę, by Kierownictwa szkół udzieliły czynnego poparcia Kołom Młodzieży P.C.K. w organizowaniu "Dnia Matki" oraz by młodzież jak najliczniej wzięła udział w tej uroczystości..

3. WAKACYJNE KURSY WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
DLA NAUCZYCIELSTWA SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

Na podstawie zarządzenia Kuratorium O.S.L. w Lublinie z dnia 25.IV.1938 r.nr O.W.F.-8020/38 zawiadamiam, iż w czasie tegorocznych ferii wakacyjnych odbędą się następujące kursy wychowania fizycznego dla nauczycielstwa szkół powszechnych:

a/ w PULAWACH, organizowane przez Kuratorium O.S.L.w Lublinie w dwu terminach:

1. od 27 czerwca do 23 lipca b.r.
2. od 25 lipca do 20 sierpnia b.r..

Kierownikiem kursu będzie okręgowy instruktor w.f. p.Józef Maź.

b/ w WOLSZTYNIE /woj.poznańskie/, organizowane przez Kuratorium O.S.P.w Poznaniu w dwu terminach:

1. od 3 do 30 lipca br.,
2. od 1 do 28 sierpnia br.

Kierownikiem kursu będzie okręgowy wizytator szkół, p.Walerian SIKORSKI.

c/ w ANDRYCHOWIE /wojew.krakowskie/, organizowane przez Kuratorium Okręgu szkolnego Warszawskiego w terminach jak kursy w Puławach.

Kierowniczką kursu będzie okręgowa wizytatorka szkół, p.Helena OLSZEWSKA.

Kursy te aczkolwiek przeznaczone w zasadzie: w PULAWACH dla nauczycielstwa z okręgów: lubelskiego, wołyńskiego, brzeskiego i wileńskiego,

w WOLSTYNIE dla okręgów: poznańskiego, pomorskiego i wojew. śląskiego,

w ANDRYCHOWIE dla okręgów: warszawskiego, krakowskiego i lwowskiego,

będą jednak dostępne - w miarę możliwości - dla nauczycielstwa z terenu całej Polski.

Wymienione kursy organizowane są w br. jako kursy wstępne, dające obok podstaw do prowadzenia wychowania fizycznego w szkole powszechnej, przygotowanie do przesłuchania kursów II i III stopnia, które w następnych latach będą organizowane dla absolwentów tegorocznych kursów. Kończący wszystkie trzy kursy otrzymują pełne przygotowanie do złożenia egzaminu w charakterze eksternów w.f. Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

Kandydaci przyjęci na kurs otrzymają - wraz z zawiadomieniem o przyjęciu - zaświadczenia, uprawniające ich do nabycia biletu kolejowego do miejsca kursu i z powrotem ze zniżką 75%.

Całkowita należność /płatna w pierwszym dniu pobytu na kursie/ za czterotygodniowy pobyt na kursie wraz z mieszkaniem i utrzymaniem /4 posiłki/ wynosi 85 zł. /Kwotą tą objęte jest również i wpisowe/.

Przyjęci na kurs winni przywieźć:

a/ kostium ćwiczebny t.j. białą koszulkę, czarne lub granatowe spodnie i pantofle o miękkiej podeszwie,

b/ kostium kąpielowy,

c/ bieliznę pościelową tj. koc, poduszkę /jasiek/ i prześcieradła.

Pożądane są długie spodnie treningowe t.zw. kaloryfery, nadające się do użycia w czasie wycieczek i ćwiczeń polowych, plecak, kompas i - w odniesieniu do kursu puławskiego mapka Puław i najbliższej okolicy w skali 1 : 1000000.

Kandydaci na kursy winni zgłaszać się za pośrednictwem własnych inspektoratów szkolnych do tego Kuratorium, które kursy organizuje.

Ponieważ liczebność grup na poszczególnych kursach jest ograniczona, o przyjęciu na kurs będą decydowały wcześniejsze zgłoszenia.

Zgłoszenie się na kurs obowiązuje do przybycia.

Przy zgłoszeniach zainteresowani winni zaznaczyć, w którym z dwu terminów pragną być na kursie, podać dokładnie i wyraźnie swój adres, oraz nr legitymacji służbowej i inspektorat, który ją wydał.

Zechcą Kierownictwa szkół bezzwłocznie zawiadomić o powyższym nauczycielstwo, a złożone ewentualnie na ww kursy podania pod adresem odnośnych Kuratoriów nadesłać do inspektoratu najdalej do 20 maja b.r. -

4. KOMUNIKAT W SPRAWIE KURSU PRZESZKOLENIA DLA NAUCZYCIELSTWA SZKÓŁ POWSZECHNYCH .

Podaję do wiadomości Kierownictwom szkół i ewentualnego wykorzystania przez nauczycielstwo następujące zarządzenie P. Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9.IV.1938 r. Nr II W-2421/38:

Państwowa szkoła Higieny w Warszawie z inicjatywy i w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego organizuje w okresie od 27 czerwca do 16 lipca włącznie XVI kurs przeszkolenia higienicznego dla nauczycieli/lek/ szkół powsz.

Program kursu będzie obejmował następujące działy:

- 1/ higienę otoczenia /higiena budynku i urządzeń szkolnych, uzdrowotnienie miast i wsi/;
- 2/ higienę ucznia /odżywianie, praca umysłowa, wzrok, słuch i mowa, narządy oddychania, pierwsza pomoc w nagłych wypadkach/;
- 3/ higienę społeczną /walka z chorobami zakaźnymi, gruźlica, alkoholizm, zagadnienia seksualne, pielęgniarstwo społeczne/;
- 4/ wychowanie higieniczne w szkole, propaganda higieniczna i wychowanie fizyczne.

Wykłady i ćwiczenia praktyczne odbywać się będą w Państwowej szkole Higieny; w programie są ponadto pokazy i wycieczki.

Pomieszczenie i utrzymanie znajdują uczestnicy kursu w bursie Państwowej Szkoły Higieny. Koszty pobytu w bursie wynoszą 4 zł. dziennie. 60-u słuchaczom przyznany będzie zasiłek po 25 zł. na częściowe pokrycie kosztów utrzymania w bursie. Resztą należności za pobyt t.j.kwotę zł. 55 oraz wpisowe w wysokości 4 zł. uiszczą sami słuchacze. Z zasiłku będą mogli korzystać przede wszystkim kierownicy szkół z odległych województw.

Zgłoszenia na kurs /czytelne, z podaniem dokładnego adresu/ powinni kandydaci przesłać najpóźniej do dnia 20 czerwca 1938 r. bezpośrednio do Dyrekcji Państwowej Szkoły Higieny w Warszawie, ul. Chocimska 24 zawiadamiając o tym równocześnie Inspektorat szkolny. W zgłoszeniach kandydaci winni wyraźnie zaznaczyć, czy zamierzają korzystać z bursy.

O przyjęciu na kurs oraz o przyjęciu do bursy kandydaci zostaną powiadomieni przez Dyrekcję Państwowej szkoły Higieny.

W razie przyjęcia do bursy kandydat winien całkowitą opłatę za czas pobytu w bursie uiścić w Sekretariacie szkoły niezwłocznie po przybyciu na kurs..

5. PROPAGANDA PRZECIWGRUŹLICZA W SZKOŁACH.

Na podstawie pisma Kuratorium O.S.L.w Lublinie z dnia 26.IV.1938 r. Nr 0-8575/38 p o d a j ę do wiadomości, że organizowana przez Polski Związek Przeciwgruźliczy doroczna akcja "Dni Przeciwgruźliczych" ma być prowadzona w roku bieżącym w dwóch terminach: od dnia 14 do 30 kwietnia i od 16 do 19 maja.

W tym drugim okresie czasu wszystkie szkoły winny wziąć udział w akcji propagandowej, mającej na celu zapoznanie młodzieży z zagadnieniem gruźlicy jako klęski społecznej i ze sposobami zwalczania jej w zastosowaniu do warunków życia ludności miejskiej i wiejskiej. Podstawą tej akcji powinny być pogadanki, wygłoszone dla młodzieży przez lekarzy szkolnych, w tych zaś szkołach, które nie mają opieki higieniczno-lekarskiej - przez odpowiednio przygotowanych i interesujących się tym zagadnieniem nauczycieli. Szkoły powszechne znajdujące się pod opieką rejonowych Ośrodków Zdrowia, a zwłaszcza w siedzibach Ośrodków, mogą również uzyskać pomoc z ich strony, zapraszając na prelegentów lekarzy-kierowników Ośrodków. Dla ułatwienia nauczycielom opracowania pogadanek podaję równocześnie bibliografię wydawnictw popularnych z dziedziny walki z gruźlicą, zwracając uwagę, że Powiatowy Komitet Dni Przeciwgruźliczych rozsyła za pośrednictwem kierowników Ośrodków Zdrowia materiały propagandowe w postaci afiszów i ulotek, które można wykorzystać na terenie szkół..

B I B L I O G R A F I A.

- Adamowiczowa Stanisława Dr - Zarazek gruźlicy. Biblioteczka Polskiego Związku Przeciwgruźliczego nr 1 W-wa 1931, str.14. Cena zł. 0.15.
- Babecki Jerzy Dr - Mleko /Krowa chora na gruźlicę jest groźnym źródłem zakażenia/. Biblioteczka j.w. nr 4, str.13. W-wa 1931. Cena zł.0.15.
- Grodecki Miłosz Dr - Narządy i drogi oddechowe człowieka. Biblioteczka j.w. nr 6. Cena j.w.
- Kasprzak M. Dr - Zasady higieny osobistej życia codziennego. Biblioteczka j.w. nr 2, str. 15. Cena j.w.
Popularna pogadanka o gruźlicy. Polski Związek Przeciwgruźliczy. Cena zł. 0.05.
- Sawicki Antoni Dr - Gruźlica czyli t.zw.suchoty.Lwów 1931r.str.24. Cena 0.25 zł.
sposoby taniego odkażania. Polski Związek Przeciwgruźliczy. C. 0.03 zł.
specjalny nr miesięcznika "W służbie zdrowia" poświęcony sprawom dotyczącym walki z gruźlicą r.1935. Cena zł.0.20.
"Jednodniówka" Pol.Zw.Przeciwgruźliczy z r.1930, zawierająca następujące artykuły:
Jak powstaje gruźlica. Gruźlica u dzieci. Co to są szczepienia B.C.G. O objawach gruźlicy. Leczenie gruźlicy. Gruźlica a warunki społeczne. Organizacja walki z gruźlicą.
Tablice poglądowe o gruźlicy.

Seria I-a:

1. Zarazek gruźlicy, jego postać, wykrywanie i hodowla.
2. Człowiek chory na gruźlicę jest najczęstszym źródłem zakażenia.
3. Krowa chora na gruźlicę jest groźnym źródłem zakażenia.

Seria II:

1. Czytanki sprzyjające szerzeniu się gruźlicy /złe warunki mieszkaniowe, pracy, niedostateczne odżywianie, alkoholizm/.

Seria III:

1. Zasady higieny osobistej życia codziennego z wierszyka Or-Ot'a.
2. Zapobieganie gruźlicy wśród dzieci /izolacja, szczepienia B.C.G. prewentoria, kolonie, półkolonie, ogródki Jordanowskie, dożywanie dzieci w szkołach, szkoły na otwartym powietrzu i t.p./.

Seria IV:

1. Narządy i drogi oddechowe człowieka.
 2. Początkowe objawy gruźlicy płuc.
Cena za tablicę niepodklejoną zł.1.50.
" " " " podklejoną na płótnie do zwijania 4 zł.
- Polskie tablice o gruźlicy zalecone są okólnikami: Ministerstwa spraw Wewnętrznych /Departament służby Zdrowia/ z dnia 28.VII.1930 L.Z.H.2713/30 M.W.R.i O.P. z dnia 14.XI.30 L.7530/30 Okólnikiem ogólnopanstwowego Związku Kas Chorych w Polsce za nr 53/30 z dnia 29.VIII. 1930 r.L.11536/30.

Tablice posiadają objaśnienia w postaci wyżej wymienionych broszurek "Biblioteczki Polskiego Związku Przeciwgruźliczego".-

**6. EGZAMINY KOŃCOWE SŁUCHACZY KURSÓW WIECZOROWYCH
DLA DOROSŁYCH I MŁODOCIANYCH.**

Słuchacze kursów wieczorowych, pragnący składać egzamin na warunkach ustalonych w okólniku z dn.27.I.1938r Nr 5 p.4 winni złożyć podania do Inspektoratu szkolnego jak najrychlej, najpóźniej jednak do 20 maja br.

P.P.Kierowników szkół i Nauczycieli Kierujących proszę o poinformowanie słuchaczy kursów wieczorowych o powyższym zarządzeniu

7. PODRĘCZNIKI DLA PRACY OŚWIATOWEJ.

Wypożyczone z Inspektoratu szkolnego podręczniki do wykorzystania na kursach wieczorowych, zespołach samokształceniowych, kursach dla przedpoborowych i t.p. należy zwrócić do dnia 20.V.br.

8. WYCIECZKI SZKOLNE DO W I L N A.

Zawiadamiam, iż Kuratorium Okręgu szkolnego Lubelskiego pismem z dnia 2.V.1938 r.Nr O-9032/38 podało do wiadomości, że Komisja Wycieczkowa Kuratorium Okr. szkoln. Wileńskiego w planie prac na bieżący rok przewiduje okazanie pomocy wycieczkom szkolnym, które zamierzają przyjechać do Wilna dla złożenia hołdu Sercu Marszałka Józefa Piłsudskiego na Roszie.

Pobyt wycieczki w Wilnie obejmujący pełne trzy dni zawierał następujący plan:

- 1/ zwiedzenie miejsca urodzenia Marszałka w Zułowie,
- 2/ nabożeństwo w Ostrej Bramie,
- 3/ złożenie hołdu Sercu Marszałka na Roszie,
- 4/ zwiedzanie w Pikieliszkach osady wojskowej Marszałka i
- 5/ zwiedzanie pamiątek Wilna, związanych z osobą Marszałka.

W historycznym dniu śmierci i rocznicy złożenia Sercu Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego - porządek uroczystości w bieżącym roku będzie następujący:

- 1/ w dn. 11.V.1938 r. - wyjazd w godzinach rannych do Zułowa, miejsca urodzenia Marszałka,
- 2/ w dn. 12.V.1938r. a/ w godzinach rannych nabożeństwo w Ostrej Bramie, pochód na Roszę i złożenie hołdu Sercu Marszałka, b/ w godzinach wieczorowych obecność na wielkiej defiladzie wojska przed Mauzoleum,
- 3/ w dn. 13.V.1938r. wyjazd do Pikieliszek, osady wojskowej Marszałka i zwiedzenie pamiątek Wilna, związanych z osobą Marszałka.

W tych dniach przewidywane jest przyjęcie wycieczek szkolnych tylko ze szkół, które za patrona mają Wielkiego Marszałka.

Całość kosztów wycieczki trzydniowej do Wilna na osobę

wyniesie:

1/ opłata za noclegi	2 zł.
2/ utrzymanie, za cały czas pobytu	6 " 40 gr.
3/ wyjazd do Zułowa	2 " 50 "
4/ wyjazd do Pikieliszek	1 " 50 "
5/ koszt zwiedzania, organizacyjne i t.p.	1 "

Wycieczki szkolne, które zamierzają wyjechać do Wilna, obowiązane są przesłać zgłoszenia bezpośrednio do Komisji Wycieczkowej Kuratorium O.S. Wileńskiego w terminie przynajmniej na 10 dni przed zamierzonym przyjazdem a całą należność winny przekazać za pośrednictwem P.K.O. na nr 700.002 na rzecz Komisji Wycieczkowej

9. ZNIŻKI KOLEJOWE DLA WYCIECZEK SZKOLNYCH.

Na podstawie zarządzenia Kuratorium O.S.L. w Lublinie z dnia 30.IV.1938 r.Nr O-8615/38 podaje do wiadomości, że Ministerstwo Komunikacji doceniając znaczenie akcji wycieczkowej szkolnej dla rozwoju intelektualnego i podniesienia uświadczenia obywatelskiego młodzieży wprowadziło ostatecznie daleko idące ulgi kolejowe przy przejazdach młodzieży szkolnej "pociągami popularnymi szkolnymi". Ulga ta, wynosząca 80% od opłat normalnych, jest stosowana przy przejazdach wycieczek szkolnych, złożonych co najmniej z 600 uczestników.

Niezależnie od tego mniejsze wycieczki szkolne /co najmniej 10 uczestników/ korzystają na Polskich Kolejach Państwowych z ulgi taryfowej 66% od opłat normalnych, przy czym na każdych 10-ciu uczniów /uczenio/ biorących udział w wycieczce jedna niezamożna osoba uprawniona przewożona jest bezpłatnie.

Ulgi te w żadnym wypadku nie mogą być rozszerzone..

10. K U R S S PÓLDZIELCZY

Na prośbę Zarządu Spółdzielczej Księgarni Nauczycielskiej w Białej Podlaskiej zawiadamiam, iż Zarząd Księgarni urządza dwudniowy kurs dla opiekunów spółdzielni Uczniowskich z powiatu białskiego w dn. 27 i 28 czerwca b.r. w Białej Podlaskiej z następującym programem:

- 1 godz. - historia spółdzielczości,
- 1 " rozwój spółdzielczości w Polsce,
- 1 " spółdzielcze wychowanie w szkole,
- 8 " rachunkowość spółdz.uczni.
- 1 " lektura i źródła zakupów.

Początek kursu 27.VI.b.r. o godz.10 w szkole powszechnej Nr 1 w Białej Podlaskiej, ul.Grabanowska 36.

Uczestnikom kursu zapewnia Zarząd bezpłatne noclegi.

Termin zgłoszeń do dnia 25 maja b.r. na adres Spółdzielczej Księgarni Nauczycielskiej w Białej Podl., ul. Piłsudskiego 2.

Ze swej strony nadmieniam, iż omawiany kurs może przyczynić się do pogłębienia pracy nauczycielskiej w spółdzielniach uczniowskich i z tego względu wskazanym jest ewentualne wykorzystanie okazji do wysłuchania tego kursu przez osoby zainteresowane pracą spółdzielczą w szkołach.

11. V Tydzień Szkoły Powszechnej.

Na prośbę Zarządu Komitetu Obwodowego Towarzystwa P.B.P.S.P. zawiadamiam, iż Towarzystwo już przystąpiło do organizowania V Tygodnia Szkoły Powszechnej i zwraca się do P.P.Kierowników i Gron Nauczycielskich wszystkich szkół z uprzejmą prośbą o poparcie zamierzeń Towarzystwa oraz nie odmówienie swej cennej pomocy w przygotowywaniu omawianego Tygodnia.

Ze swej strony również b.proszę P.P.Kierowników, Nauczycieli Kierujących i wszystkich Nauczycieli o zaofiarowanie swego współdziałania w pracach lokalnych i gminnych Komitetów Tow.Pop.Bud.Publ. Szk.Powsz.-

Inspektor szkolny
/-/Bolesław Donten

Za zgodność:

p.o.sekretarz administracyjny

Helena Borysiakowa
Helena Borysiakowa

Otrzymują:

Kierownictwa i Nauczyciele Kierujący Publ.szkół Powsz.do wykonania; Podinspektorzy szkolni, Instruktor Oświaty Pozaszkolnej, Kierownictwo Szkoły Cwiczeń w Leśnej Podlaskiej oraz Kierownictwa Prywatnych Szkół Powszechnych do wiadomości.-

*Uchylono d. 10. r. 38m
№ 46*